

Став странајасеа пролетаріјае, ётувтчо!

ГÖРД ПЕЧЕРА

(КРАСНАЯ ПЕЧОРА)

ЮЛГ 16 -бд лун 1936-бд

Легбим ВКП(б)
Ізвеса РК да
Райісполком № 36
(1213)

Обсуждајтöны выл коституцијалыс проект

Сталінскöй конституција-
лии проектö обсуждајтöм Күлм
гиктöваетса «Краснаја
ніва» да «Первый мај» кол-
хозјасын леі нүбдöма ста в
молкочынjas активиёда участ-
вутомбы.

Колхозјасын леіниси: «мі,
колхозјасын болжема ош-
кам конституцијалыс проект-
е», көді вочома великој Сталь-
ин бескодлом улы да мжыда

аттöлам Стальин јортöс, ко-
ди мұнчтö тóжыб міжанлыс
оласынгеб бурмадом—всна.
Конституција сөрті. Комі об-
ластöс автономија республі-
ка борттимес міжанде вдох-
невлајтö иштана гирмо-
жык бермидома бид у жын
пержем вылб».

Собраныјеасының конституција-
лии проектö ставның отбეгласы
шүсінін прізвествујтим Сталь-
инскöй конституцијалыс про-

ектö да бостини ас вила-
ныс об'язајельствоас: көдә
да турун idralig кежел бура
ледбдчомын нүбдим најес же-
ньид срокиаен да бур начест-
води; мінтынын Комі област-
лы 15 воға славија јубілејд
став об'язајельствоас проле-
тарекöй государство веңчи;
да 1 га көдә терјөдіким стра-
наиме доржмеан вынес юннодом
вылб.

ИСТОМІН.

ССР Союзса Конституција јылыс

ССР Союзса Централнöй Ісполнитељнöй Комітет презідіумлөн шуом

Конституционија Коміссіяны председател СТАЛЬИН јортты ССР Союзса ЦК-лби пречідіум шуб:

1. Ошкыны ССР Союзлыс Конституција проектö, көдес представитöм ССР Союзса ЦК Конституционија Коміссіяни.
2. ССР Союзлыс Конституција проектö відлалом вылб чукортны Собетјаслыс Ставсоюзса оյезд.
3. Собетјаслыс Ставсоюзса сјезд чукортан срокс үрчіти 1936-бд воға нојабр 25-бд лун.
4. Жөздны ССР Союзлыс Конституција проектö став јөзли обсуждајтöм вылб.

ССР Союзса Централнöй Ісполнитељнöй Комітетын председател М. ЕДІЛІН.

ССР Союзса Централнöй Ісполнитељнöй Комітетын секретарлыс уж нүые I. УНШЛЫХТ.

Москва Кремль, 1936-бд во, юн 11-бд лун.

ССР Союзлыс Конституција проектö Кодас представитöм ССР Союзса ЦК Конституционија Коміссіяни
да Ошкому ССР Союзса ЦК презідіумын Собетјас Ставсоюзса сјездін відлалом вылб ғетом могыс

Советскöй Социалістіческöй Республікајас Союзлыс КОНСТИТУЦІЯ (Основнöй закон)

I глава

Общественнöй устројство

1-бд СТАТЬЯ. Советскöй Социалістіческöй Республікајаслы Сойз ем рабочојаслы да крестьяна-
лди социалістіческöй гоударство.

2-бд СТАТЬЯ. ССР-лби політическöй под-
улыс—ужалыс јөз депутатјаслы Собетјас, көдас
бидиңи да юнісны помешкіяслы да капита-
лістјаслы властс путькылтöмла да пролетаріат
дiktatura шеддомла.

3-бд СТАТЬЯ. ССР-ны став властс керса-
да сіктас ужалыс јөз кіми, ужалыс јөз депутатјас
Собетјас пыр.

4-бд СТАТЬЯ. ССР-лби экономіческöй под-
улыс—овмделни сециалістіческöй сістема да проі-
водство орудіјеас да спредствојас вылб сециалісті-
ческöй собственности, көдас утверітческим овмдел-
лыс капіталістіческöй сістемас бирбдомла, проі-
водство орудіјеас да спредствојас вмлб частнöй соб-
ственности отменіткila да мортес мортен експлоа-
тација бирбдомла.

5-бд СТАТЬЯ. ССР-ны социалістіческöй соб-
ственности ем лібб государственнои собственности
форма (став јөзлөн достојаї), лібб кооператів-
но-колхозанöй собственности форма (торја колхоз-
јаслы собственность, кооператівнöй ётувтчомјаслы
собственность).

6-бд СТАТЬЯ. Мы, сымбы пышкыс, ваяс,
вёрјас, заводјас, фабрікјас, шахтајас, руфнікјас,
көрттүйјас, вавын да сымбран транспорт, банкјас.
овязајлон спредствојас, государствои котртбм ги-
рмю вічму овмделса предпrijатијеас (сокхозјас, ма-
шино-трактеријастанцијајас да с. в.), а сіл-жә кар-
јасын да промышленнöй пүнктјасын основија жи-
лишшија фондыс ем государственнои собственности,
моднеги-к став јөзлөн достојаї.

7-бд СТАТЬЯ. Колхозјасын да кооператівнöй
организацијасын общественнöй предпrijатијеас
наје лоя да ијортбм інвентары, колхозјасын да
кооператівнöй организацијасын вочан продукцијас,
кычын да налён общественнöй стройбајас ембс кол-
хозјаслы да кооператівнöй организацијасын
общественнöй, социалістіческöй собственности.

Быд колхозид бөрлөн ем лічинб илзуютч-
мын усадба бердса ңемжид му участок да усадба
бердса участок вылын лічинб собственностин под-
собиң овмдел, олан керка, продуктівнöй скот, курѓ-
потка да вічму ужалан месні інвентар—вічму ужа-
лан артөр устав сөрті.

8-бд СТАТЬЯ. Колхозјасын зақімайтан му за-
креплајтчыс налы сроттөр илзуютчом вылб, мөд-
неги-к, век кежел.

9-бд СТАТЬЯ. Овмделса сециалістіческöй сістема-
код өтшөш, көді ем ССР-ны овмделни мжыдалис
форма, законды ледбөткітка крестьяналы да кустар-
јаслы посні частнöй овмдел, көді подулае білінб
уж вылын да көді озлең јөзлөс уж эксплатација.

10-бд СТАТЬЯ. Гражданалы лічинб собст-

венностин мажд трудувб доказјас да сбереженіє-
јас вылб, олак керка да подебнöй ғертса овмдел
вылб, керка пышкысса көлүп вылб, кычын да лічинб
потреблајтас да удостове көлүп вылб—віде заменен.

11-бд СТАТЬЯ. ССР-лби кеңајственинб ол-
мис определятас да веокбдомо государственнои
народно-хөчәјственинб планди общественнöй озыр-
луи сөткен интересјасын, ужалыс јөзлөс материа-
лы да күлтүрийд уровенсін пыр отар да міндей, ССР-
лыс ңезавиометс крепітас да сымбы ебо-
роносспособностс јомидан интересјасын.

12-бд СТАТЬЯ. ССР-ны уж—ужавын вер-
мисы был гражданындо обязанност принцип сөрті:
“көді оз ужав, сілж оз оо”.

ССР-ны піртеб олбом социалізмли принцип:
“бидиңиң сілж способностс сөрті, бидиңи—сілж
уж сөрті”.

II глава

Государственнöй устројство

13-бд СТАТЬЯ. Советскöй Социалістіческöй
Республікајаслы Сойз ем союзија государство, кө-
дес лөбдома асвоблајо бітувчан подув вылми от-
код правас Собетскöй Социалістіческöй Республі-
кајасы;

Ресоюзид Собетскöй Федераціїнд Сециа-
лістіческöй Республікамо.

Украинскöй Собетскöй Социалістіческöй Респ-
ублікамо,

Белорусскöй Собетскöй Социалістіческöй Респ-
ублікамо,

Азербайджанскöй Собетскöй Социалістіческöй
Республікамо,

Грузинскöй Собетскöй Социалістіческöй Респ-
ублікамо,

Арміянскöй Собетскöй Социалістіческöй Респ-
ублікамо,

Туркменскöй Собетскöй Социалістіческöй
Республікамо,

Узбекскöй Собетскöй Социалістіческöй Респ-
ублікамо,

Таджикскöй Собетскöй Социалістіческöй Респ-
ублікамо,

Казахскöй Собетскöй Социалістіческöй Респ-
ублікамо,

Киргизскöй Собетскöй Социалістіческöй Респ-
ублікамо.

14-бд СТАТЬЯ. Советскöй Социалістіческöй
Республікајас Сойз еїж вмесшо власт органиас да
государственнои управление органиас ведајтас

пірдом:

a) международија волысомјасы Сойзес пред-
ставителствутом, мүнди государствојаскод деговор-
јас вочалом да вылбдом;

b) војна да мір вопросјас;

c) ССР-лыс Конституцијасо ғолбид піртеб
контролірујтас да союзид республікајас

Конституцијааслы ССР Конституцијакод ибделом
обеспечітәм;

d) союзид республікајас костын гранцајас-
лыс веожомјасо вылбдом;

e) ССР-ды депрім котртбм да ССР-са
став вооруженинб выијаен веокбдом;

f) государственнои мененеліја подув вылми
мүнди государствојаскод төргүтбм;

g) государственнои безопасност охраңтбм;

h) ССР-лыс народно-хөчәјственинб планјас
ледбдом;

i) ССР-ядиј государственнои бюджет
вылбдом, а сіл-жә налогјас да доказјас вылбдом,
көдас вебиы союзид, республіманскод да места-
вымса бүджетјас артмбдом вылб;

j) общесоюзид төбімлана—бапкјасы, про-
мышленнöй да вічму овмделса учреждеңіјасы да
предпrijатијејасы, а сіл-жә төргөдј предпrijатије-
јасы управлајтбм;

k) транспорттас да овјаңы управлајтбм;

l) феңежија да крефітінб сіземади веокбд-
лом;

m) өмбүр вылб государственнои страхујтбм
кетыртбм;

n) зајемјас закључајтбм да представлајтбм;

o) муди, а сіл-жә мұнышкесе ғозырлунјасы,
вөрјасы да ваясом пользуетчомыс подувјас лед-
бдом;

p) просвещеніјеми да здравоохраненіјеми
подувјас ледбдом;

q) народно-хөчәјственинб учотлис јеіндиј сіз-
ема кетмртбм;

r) уж јимле законодательство подувјас лед-
бдом;

s) союзид гражданетво ѡмыс законјас; ино-
странецас правојас ѡмыс законјас;

t) амнистия ѡмыс общесоюзид актјас ледбдом.

15-бд СТАТЬЯ. Союзид республікајаслы су-
веренитет органичтбмда сымы ССР Конституција
14-бд статјамын індом пределјасын. Тајд пределјас
сајас быд Союзид республіка мүнди государственно-
нöй власт самостојателіді. ССР від Союзид
республікајаслы суверенитет правојас.

16-бд СТАТЬЯ. Быд Союзид республікалы
ем аслас Конституција, көді арталы республікалы
асымсплделујасы да лөбдом ССР Конституцијакод
тұрвыј білеланаади.

17-бд СТАТЬЯ. Быд союзид республікалы
сехранајтб ССР-но свободнöja петдом вылб право.

18-бд СТАТЬЯ. Союзид республікајаслы
терріторіамыз ез вармы лене веожома наје сблга-
сітчимтб.

19-бд СТАТЬЯ. ССР-са законјас өткеда вы-
наға став союзид республікајас терріторія вылын.

20-бд СТАТЬЯ. Союзид республікалы-к за-

(ВОЗО ВІРД МОД ЛІСТЕБОҚЫГ)

